

*saznaj,
informiši se
o trgovini ljudima!*

Izdaje:
NVO "NOVI HORIZONTI"

donator:
CARE International

priredili:
Indira Batrićević
Nazif Velić

dizajn:
Omer Musličić

štampa:
PRESS Studio
Ulcinj

SAZNAT

Trgovina ljudima je trgovina ljudskim bićima i iskorištavanje i zloupotreba istih od strane kriminalnih grupa radi materijalne dobiti.

Ljudskim bićima se trguje iz više razloga.
Neki od njih su :

- ilegalni rad
- lažno usvajanje
- prosjačenje
- prostitucija
- pornografija
- seks turizam i zabava
- trgovina organima
- dužničko ropstvo

Svake godine u Evropi se proda skoro 200 hiljada pojedinaca, a veliki procenat ove brojke čine žene i djevojke koje u najvećem broju bivaju primorane na prostituciju.

o trgovini ljudima !

SAZNAN

2

U Evropi djevojkama i mladim ženama prijeti posebna opasnost od kriminalaca koji im obećavaju dobre poslove ili studiranje, a koji ih zatim prisiljavaju da budu prostitutke. Kriminalci profitiraju dok se djevojke i žene siluju ili trpe druge oblike fizičkog i psihičkog nasilja.

Trgovina ljudima je danas toliko rasprostranjena da predstavlja treću najprofitabilniju kriminalnu aktivnost u svijetu, poslije trgovine narkoticima i oružjem.

Žrtve ne pristaju da budu prodane one su prevarene namamljene uz lažna obećanja ili prisiljene.

Trgovci ljudima žrtvi oduzimaju osnovna ljudska prava: slobodu kretanja, izbora, kontrole sopstvenog tijela i duha i kontrolu sopstvene budućnosti.

Pogrešno je trgovinu ljudima izjednačavati sa krijumčarenjem. Krijumčar omogućava nezakonit ulazak u drugu zemlju uz novčanu nadoknadu, ali je po dolasku na odredište krijumčarena osoba slobodna dok se žrtva trgovine ljudima pretvara u roba tj. stavlja u ropski položaj.

o trgovini ljudima !

SAZNAT

Realnost u brojkama

Prema procjenama Ujedinjenih nacija, u svijetu se svake godine trguje sa 2 do 4 miliona ljudi.

Oko 200 hiljada ljudi se nezakonito dovede u Evropu svake godine, od čega velika većina radi seksualnog izrabljivanja - *Nacionalno odjeljenje za borbu protiv kriminala UK*

80% žrtava trgovine ljudima preko međunarodnih granica su žene, a 70% tih žena i djevojaka predmet su prodaje radi seksualnog izrabljivanja - *Stejt Dipartment*

Procjenjuje se da godišnji prihod od trgovine ljudima iznosi između 7 i 13 milijardi dolara.

o trgovini ljudima!

SAZNATI

4

Ko su žrtve?

Da li si ambiciozan/ambiciozna?

Želiš li da pronađeš dobar posao i zaradiš dosta novca?

Želiš li da putuješ?

Nadaš li se boljem životu?

Ako je odgovor na bilo koje od ovih pitanja “da”, onda možeš postati žrtva trgovine ljudima.

Niko ne pristaje da bude prodan. Žrtve su obmanjivanjem ili prisilom uvučene u opasne situacije nad kojima nemaju kontrolu. To mogu biti:

Žene i djeca iz zemalja u razvoju

Lica koja nemaju novca ili mogućnosti za rad ili studiranje

Mladi ljudi koji žele da poboljšaju vlastiti život

Oni mogu imati visoko obrazovanje i biti različitog porijekla. I ne moraju biti uvijek osobe ženskog pola. Muškarci također mogu biti u opasnosti da budu prodani za obavljanje nekvalifikovanog rada, koji uglavnom uključuje težak fizički rad na gradilištima ili u hemijskoj industriji.

o trgovini ljudima !

SAZNAT

Zašto se ovo i tebe tiče?

Zato što:

- je trgovina ljudima najšokantniji oblik kršenja ljudskih prava a mislili smo da je ropstvo stvar prošlosti.
- događa se danas i događa se ovdje, tamo ili gdje god se ti nalaziš.
- se može dogoditi i tebi ili nekome koga poznaješ. Svako ko razmišlja o putovanju, radu ili studiranju u inostranstvu može biti ugrožen.
- ti ili ljudi koje poznaješ - možda plaćaju seksualne usluge; ako je tako, taj novac možda koriste kriminalci koji trguju i izrabljuju žene.

Ovo se događa svuda u Evropi, bez obzira da li živiš u Engleskoj, Italiji, Poljskoj ili Rumuniji, Albaniji ili Crnoj Gori i ovo pogađa ljude slične tebi.

o trgovini ljudima !

SAZNANJE

Kako se odvija trgovina ljudima?

6

Trgovina ljudima obuhvata nekoliko segmenta:

- vrbovanje
- kidnapovanje
- prodaju
- preseljenje unutar svoje ili u drugu državu
- stavljanje osobe u ropski položaj i iskorištavanje i zloupotreba na više načina

Vrbovanje je prva karika u lancu trgovine ljudima. To je postupak tokom kojeg trgovci ljudima pronalaze svoje žrtve. Vrbovnici imaju prvi kontakt sa žrtvom. Koriste lažna obećanja i stečeno povjerenje da bi prevarili žrtve. Izgledaju kao obični ljudi kojima se može vjerovati a ne kao kriminalci. To mogu da budu:

- Žene (ponekad i bivše žrtve trgovine ljudima)
- Službenici lažnih agencija za zapošljavanje / studiranje / putovanje ili manekenstvo
- Komšije
- Prijatelji, partneri ili članovi porodice
- Poznanici iz škole

o trgovini ljudima!

SAZNAT

7

Vrbovnici su vrlo kreativni u načinu na koji lažu svoje žrtve. Obećavaju ljudima bolji posao sa velikom zaradom ili mogućnosti studiranja u inostranstvu. Mogu ponuditi novčanu pomoć ili pomoć oko dobijanja potrebnih dokumenata za putovanje (pasoš, viza i sl.)

Ponekad objavljuju lažne oglase za nepostojeće agencije ili kompanije koje pružaju velike mogućnosti. Idu i toliko daleko da postavljaju kioske na sajmovima za studentske poslove...

Mogu pristupiti ženi u baru ili kafiću i objašnjavati kako znaju na koji način se može zaraditi u inostranstvu. Njihovi metodi obuhvataju:

- Privatne veze (veze među ljudima, novi prijatelji,...)
- Oglase u novinama o nepostojećim agencijama
- Oglase na internetu

o trgovini ljudima!

SAZNAT

8

Trgovci ljudima koriste brojne razloge kako bi ubjedili svoje žrtve, bilo da je to zaposlenje, studiranje ili putovanje. Sledeći su samo neki od primjera ponuđenih mogućnosti:

- Rad u domaćinstvima
- Rad u ugostiteljstvu - kelnerica/šankerica
- Čuvanje djece/pružanje njege
- Manekenstvo
- Poslovi zabave - plesanje/animir dama
- Rad u građevinarstvu/fabricsi/poljoprivredi
- Studiranje
- Brak
- Turizam
- Rad u industriji seksa

Suprotno onome šta možda misliš, i žene koje namjeravaju da rade u industriji seksa mogu biti prodane. Iako mogu da pristanu na pružanje seksualnih usluga uz nadoknadu, one ne pristaju da budu držane kao robinje koji primaju sitniš ili rade besplatno.

o trgovini ljudima!

SAZNAT

Šta su žrtve trgovine ljudima prisiljene da rade?

Biti izrabljivani znači raditi nešto šta donosi novac nekome drugome, a malo ili nimalo novca tebi samome.

Mi možda znamo šta to znači, ali da li zaista razumijemo šta je to?

Kada vrbovnici obave svoj dio posla, prepuštaju žrtve pravim zlikovcima. Žrtve su tada već fizički i psihički slomljene i prisiljene da zarađuju novac za kriminalce.

Žrtve su prisiljene da rade čitav niz stvari kojima je zajedničko dugo radno vreme za malo ili nimalo novca uz stalnu pretnju nasiljem ako odbiju saradnju. To obuhvata:

- ♦ Prisilnu prostituciju - najrašireniji oblik trgovine ljudima.
- ♦ Prisilni rad - najčešće u domaćem okruženju, poljoprivredi, industriji, građevinskoj industriji i ugostiteljskim uslugama.
- ♦ Pornografiju
- ♦ Kriminalne aktivnosti - prosjačenje, preprodaju i dostavljanje droge, prodaju falsifikovanog novca

o trgovini ljudima !

SAZNAT

Zašto ljudi uopšte pristaju na ovakve poslove?

Valjda mogu da odbiju? Pogrešno!

Niže navedene metode, uopšteno uzev, koriste se istovremeno da bi se žrtvama slomila volja:

- ☐ **Nasilje** - Trgovci ljudima siluju i tuku svoje žrtve kako bi ih prisilili da rade ono šta oni hoće
- ☐ **Prijetnje** - Prijetnje ponavljanja prethodno primjenjenog nasilja, kao i prijetnja nasiljem nad njihovim porodicama kod kuće.
- ☐ **Zaduženost** - Žrtve su stavljene u situaciju gdje su odgovorne za novac koji su trgovci ljudima za njih platili.
- ☐ **Ucjenjivanje** - Nakon šta su prisiljene na prostituciju ili pornografiju, žrtve se ucjenjuju prijetnjama da će njihovim porodicama reći šta rade.

Žrtva trgovine ljudima možeš postati i ako se u želji za boljim životom odlučiš za posao ili studiranje u inostranstvu.

Čuvaj se sumnjivih oglasa, obećanja poznatih i nepoznatih ljudi!

o trgovini ljudima!

Ponuda za posao / studiranje / putovanje

Ako ti je neko nepoznat, prijatelj ili rođak ponudio priliku za putovanje/posao/studiranje u inostranstvu, upitaj se sam sledeće:

- Kuda ideš i zašto?
- Ko ti plaća putovanje? - Ako neko ponudi da ti plati, saznaj zašto
- Da li je ponuda suviše dobra da bi bila istinita? Ako zvuči suviše dobro, vjerovatno i jeste suviše dobra!
- Porazgovaraj o tome sa prijateljima, porodicom i ljudima kojima možeš da vjeruješ. Ako oni imaju bilo kakvih sumnji, saznaj zašto – možda su u pravu.

Upamti, može se dogoditi da budeš prodan i u sopstvenoj državi, pa tako ako ti je ponuđeno da putuješ u drugi grad radi zaposlenja/studiranja/putovanja, pazi da slijediš ista pravila.

SAZNAT

Pravila za putovanje

12

Ako se nadaš putovanju, studiranju ili radu u inostranstvu, ili znaš nekoga ko se odlučio na takav korak, raspitaj se i informiši se. Tvoji prijatelji i porodica su tvoja briga. A i ti si njihova briga.

Evo spiska savjeta prije nego što ti ili neko koga poznaješ krene na put.

- ☛ Obrati se ambasadi države u koju putuješ i provjeri koje su vize potrebne za boravak, zaposlenje ili studiranje. Ako si samostalno pronašao informacije iz službenog izvora, niko ti ne može reći nešto drugo.

- ☛ Prije putovanja fotokopiraj svoj pasoš i putna dokumenta i ostavi ih kod nekoga u koga imaš povjerenja.

- ☛ Ostavi brojeve za kontakt i adrese na kojima te roditelji ili prijatelji mogu pronaći.

- ☛ Uzmi adresu i broj telefona svoje ambasade u državi u koju putuješ, za svaki slučaj.

- ☛ Nemoj nikome da daješ svoj pasoš izuzev carinskim službenicima i policiji.

- ☛ Ako imaš bilo kakvih sumnji, obrati se organizaciji za borbu protiv trgovine ljudima prije nego šta otputuješ. Obrati se NVO "NOVI HORIZONT", mi ćemo te uputiti gdje što da provjeriš!

o trgovini ljudima!

SAZNATI

13

**Ti nisi
na
prodaju!**

o trgovini ljudima!

organizacija civilnog društva

NOVI HORIZONTI

ULCINJ

Tel/Fax: 085/411-969

Cell: 068/300-603

E-mail: horizon@cg.yu

